

הישגי התלמידים ועמדותיהם כלפי הלמידה בתכנית 'עת הדעת'

ד"ר עידית מני-איקן

טל ברגר טיקוצ'ינסקי, רוית אפרתי, רוני בארי

מהי תכנית עת הדעת?

תכנית עת הדעת כוללת תשתית תקשוב מבוססת מחשבים ניידים לכל תלמיד, עמדת ניהול למורה ותכנית-לימודים אינטראקטיבית והוליסטית המותאמת לדרישות משרד החינוך.
תכנית עת הדעת מיועדת למקצועות אנגלית, עברית וחשבון לכיתות ד'-ו'.

שאלות, אוכלוסייה וכלים

שאלות המחקר

1. האם ההשתתפות בתכנית עת הדעת השפיעה על הישגים לימודיים במתמטיקה, אנגלית ועברית?
2. האם הייתה השפעה דיפרנציאלית על תלמידים בעלי רמת הישגים התחלתית שונה?
3. מהן עמדות תלמידים כלפי לימוד מתמטיקה, אנגלית ועברית בתכנית עת הדעת?

אוכלוסיית המחקר

תלמידי כיתות ה' בעלי שתי שנות ותק בתכנית בשני בתי ספר יסודיים בתל אביב, וכן כיתות השוואה מבתי ספר בעלי פרופיל חברתי-כלכלי דומה.

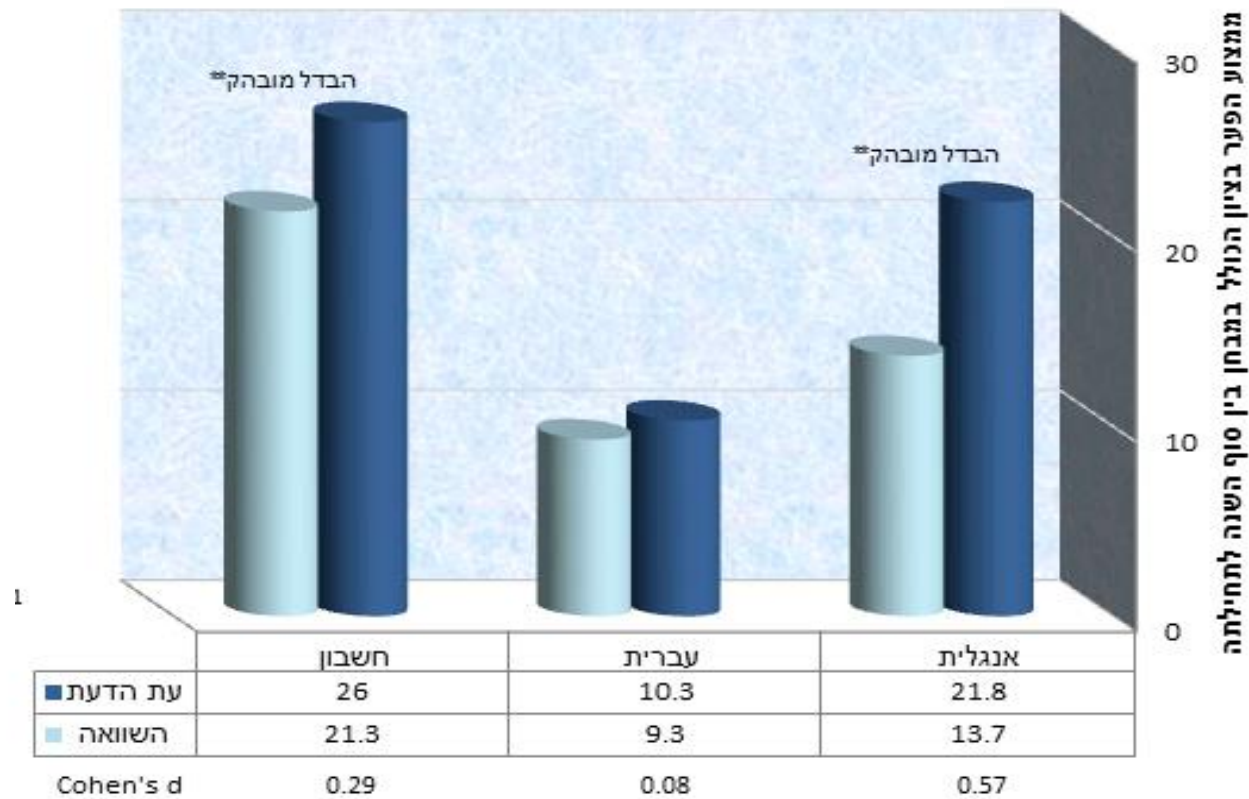
כלי המחקר

- מבחני הישגים במקצועות עברית, חשבון ואנגלית שפותחו בידי צוותים מקצועיים של התכנית בליווי ייעוץ פסיכומטרי של מכון סאלד
- קבוצות מיקוד לתלמידים

ממצאים

מידת השינוי בהישגים, לפי מקצוע

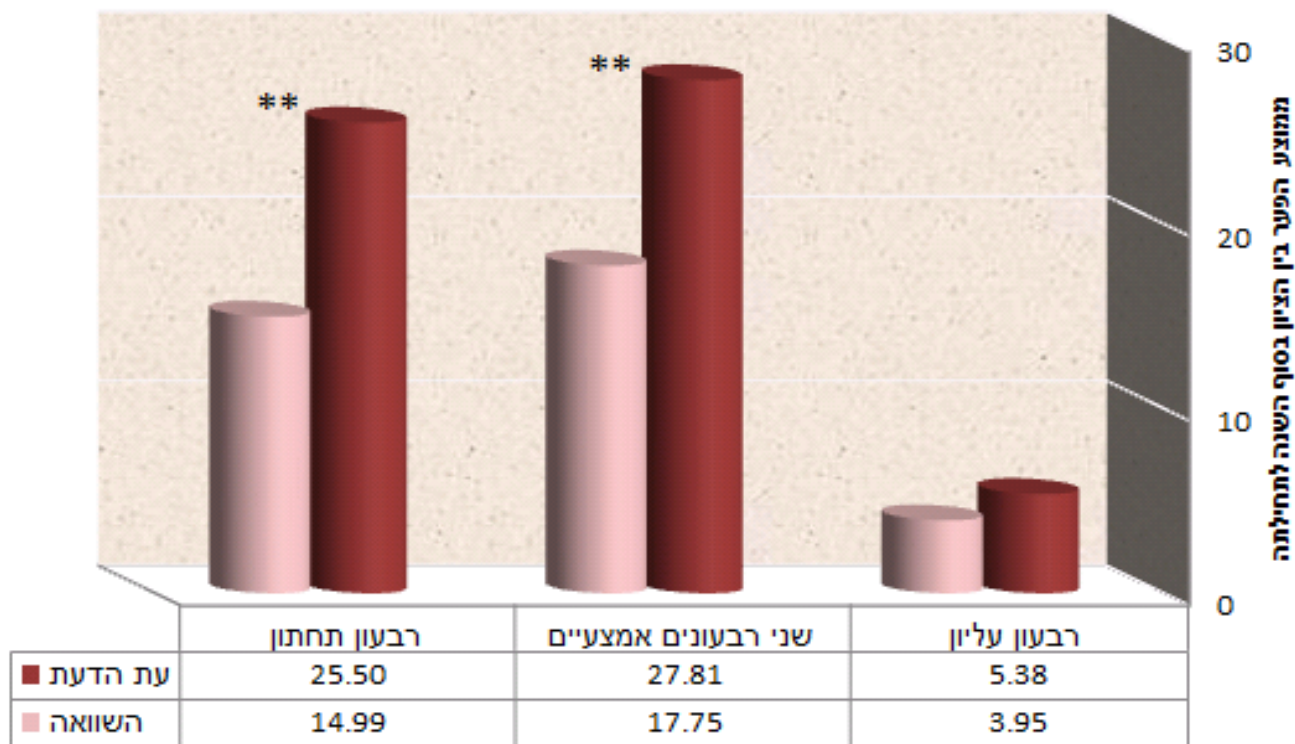

$P < 0.01^{**}$

ממצאים

מידת השינוי בהישגים באנגלית, לפי רבעונים

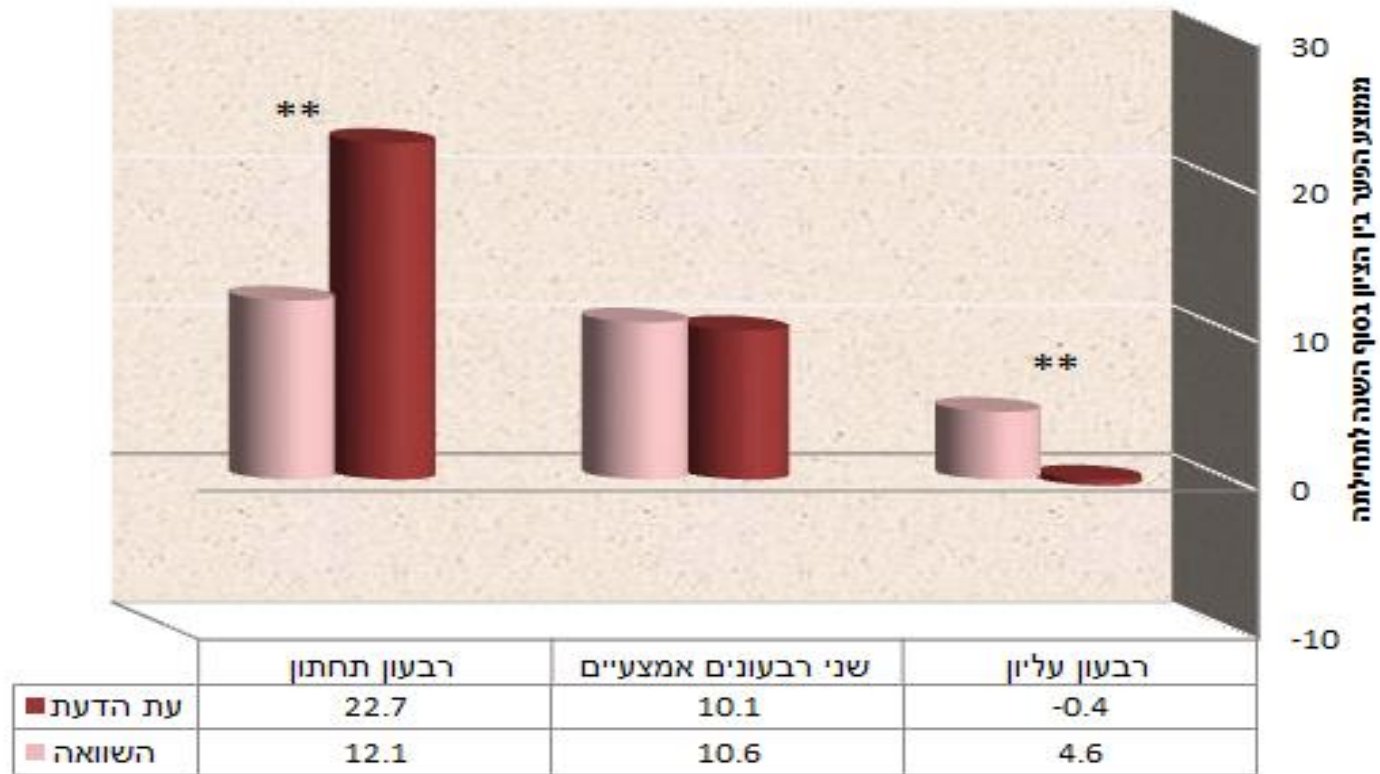

$P < 0.01^{**}$

ממצאים

מידת השינוי בהישגים בעברית, לפי רבעונים

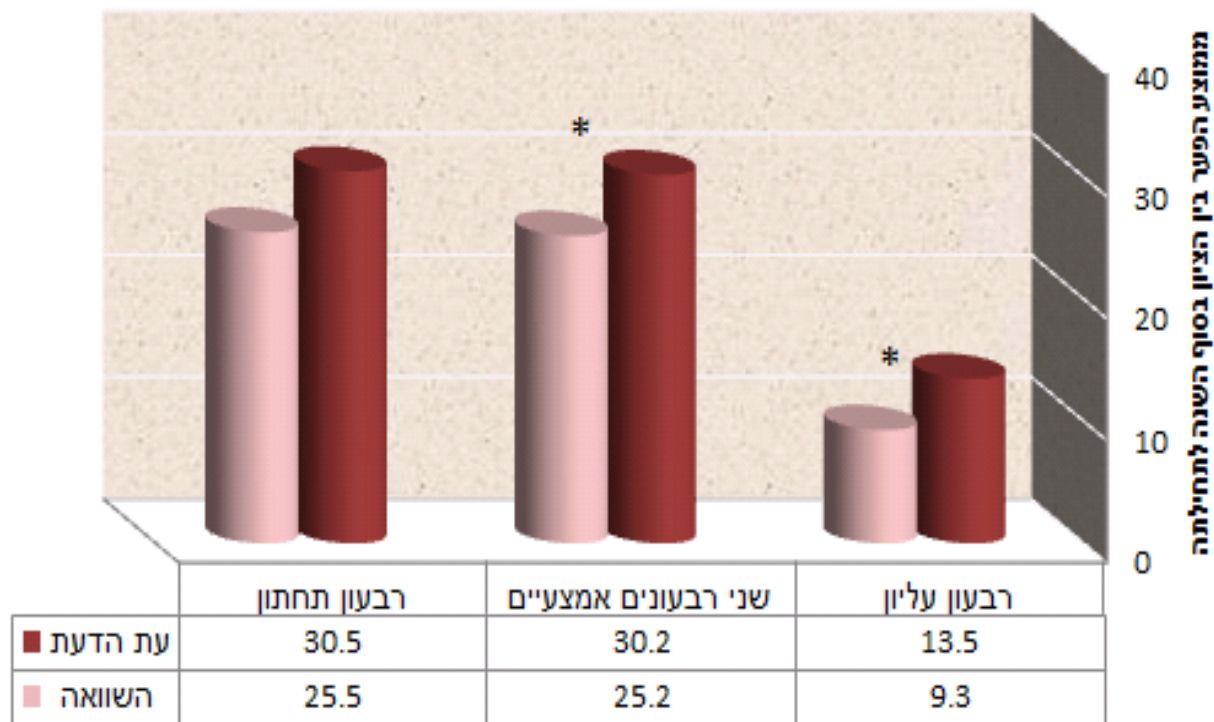

$P < 0.01^{**}$

ממצאים

מידת השינוי בהישגים בחשבון, לפי רבעונים

$P < 0.05^*$

ממצאים מקבוצות המיקוד

תרומת הלמידה להישגים

- באנגלית: "...וגם באנגלית כשלמדנו את הימים של השבוע, אז עשו לנו שיר שנזכור, וזה עוזר לי לזכור. אני זוכרת אותו עדיין..." (בי"ס ניסוי 2)
- בעברית: "זה עוזר להבין את הטקסט יותר טוב... יותר מאשר בעפרון... דבר ראשון אם יש טקסט עם שאלות, אז זה גם מקריא לך את הטקסט אז לא צריך לקרוא אותו ואז אתה מבין את זה יותר טוב וגם זה מסביר לך את המשימה. אם יש לך נגיז איזה טקסט עיוני או משהו כזה, אז זה מסביר לך שלב אחרי שלב איך אתה עושה את זה, מראה לך דוגמאות" (בי"ס ניסוי 1)
- בחשבון: "זה שאפשר לשמוע ואני לא מבינה ואין למורה זמן עוד פעם להסביר ובמהשב אפשר לשמוע עד שנבין... כי גם חוזרים הרבה פעמים על אותו חומר וככה יודעים יותר טוב את החומר וככה בסוף השנה הוא יודע יותר טוב" (בי"ס ניסוי 2)

סיכום ומסקנות

- הלמידה בתכנית עת הדעת **תורמת לעלייה בהישגים** של התלמידים, במיוחד במקצועות אנגלית לבינוניים ולחלשים וחשבון לבינוניים וחזקים.
- נראה כי שיטת העבודה בתכנית מסייעת **להבנה טובה יותר** של חומר הלימוד, בעיקר בשל המענה הניתן באמצעות פונקציות שונות הזמינות במחשב, למשל האזנה להסבר, הקראת חומר הלימוד או השמעה חוזרת. כל אלה גם מאפשרים ללומד **להתקדם בקצב שלו ובכוחות עצמו** לשם השלמת מטלות לימודיות שונות.
- זהו מחקר ראשוני בנושא של פדגוגיה מתקשבת בתכנית עת הדעת. יש מקום לערוך מחקרים נוספים כדי להבין את הייחודיות של תכנית זו ושל תכניות אחרות העוסקות בשילוב טכנולוגיות בחינוך.

**תודה רבה על
ההקשבה!!**

